

Várallyay György 80 éves

A magyar talajtan nemzetközileg is elismert kiemelkedő egyénisége, Várallyay György, 2015. július 17-én ünnepli nyolcvanadik születésnapját.

A kerek évfordulók alkalmasak részletesebb áttekintésekre, lehetőséget biztosítanak arra, hogy rohanó életünkbe egy kis pihenőt iktassunk és a barátok, kollégák, a talajtan és az agrokémia szakterületein dolgozó munkatársak kifejezhessék tiszteletüket, megbecsülésüket és jókívánságaikat. Várallyay György eredményekben gazdag és töretlen ívű pályájának sikere mögött sok-sok tanulással, tapasztalatszerzéssel és szorgalmas munkával töltött év áll, amely kiegészül a nélkülözhetetlen tehetséggel, a céltudatos kitartással és áldozatvállalással. A nagyívű életpályák jellemzője, hogy nem lehet tárgyyszerű és szigorú időrendi sorrendet követni, a szemelvények bemutatása, a tisztelegő válogatás is majdnem meghaladja a kereteket.

Várallyay György életpályájának indításában jelentős szerepet játszott a tudományos elhivatottságot kiváltó családi háttér. Az agrármérnöki diplomát a Gödöllői Agrártudományi Egyetemen 1957-ben szerezte kitüntetéssel. 1957-től 1960-ig az Országos Mezőgazdasági Minőségvizsgáló Intézet Mosonmagyaróvári Talajtani Osztályán dolgozott, ahol talajtérképezés és talajjavítási szaktanácsadás volt a feladata. A Kisalföldön végzett talajfelvételezés alapozta meg és mélyítette el talajtérképezési és mezőgazdasági szaktanácsadási ismereteit.

Talajtani tudásának tudományos szintű művelési lehetőségét adta számára Szabolcs István meghívása a MTA Talajtani és Agrokémiai Kutatóintézetbe 1960-ban. A Szikkutatási és Hasznosítási Osztályra kerülve Szabolcs István szakmai vezetésével kezdetben a szikes talajok térképezésével, öntözésének hatásaival, sóforgalmával, vízgazdálkodási tulajdonságainak vizsgálatával foglalkozott. Egyetemi doktori értekezését 1964-ben az Iván környéki szikes talajokról és azok képződéséről írta, majd négy évvel később a Duna-völgy talajainak sófelhalmozódási folyamatairól, sóforgalmáról és sómérlegeiről készítette és védte meg kandidátusi értekezését. Az Intézetünkben töltött első nyolc év tudományos eredményeinek mérlege önmagában is imponáló, magában hordozza a későbbi sikerek alapját és követendő példaként szolgálhat ma is a fiatal kollégák számára. Ez időszak alatt kapcsolódott be a Nemzetközi Talajtani Társaság Szikes Albizottságának munkájába és szakértőként dolgozott Jemenben.

A sikeresen induló pálya 1969-ben egy hollandiai ösztöndíjas tanulmányút alkalmával módosul, szélesedik, témát vált. Atveszi, majd bevezeti Magyarországon a korszerű talajfizikai és vízgazdálkodási vizsgálati módszereket. Elévülhetetlen érdeme, hogy a MÉM Talajfizikai Laboratóriumok számára összeállított, a talaj fizikai- és vízgazdálkodási tulajdonságainak vizsgálatára 1978-ban kiadott MÉM szabványban már ezeket az elveket és módszereket fogalmazta meg. Ezáltal az MTA Talajtani és Agrokémiai Kutatóintézet példájára az 1970-es évek elején kialakított korszerű vizsgálati módszertan kerülhetett bevezetésre a mezőgazdasági rutinvizsgálati módszerek sorába.

1976-ban megbízást kapott az Intézet Talajtani Osztályának vezetésére. Az osztályvezetéshez nagy lelkesedéssel és a talajtan iránti elkötelezettséggel látott hozzá. A négyéves osztályvezetői időszaka alatt „Az ország agroökológiai potenciáljának felmérése” – Láng István kezdeményezte – akadémiai program talajtani adathátterének összeállítása volt egyik legjelentősebb feladata. A munka során hét (később kilenc) talajjellemzőt tartalmazó 1:100 000 léptékű talajtérkép megszerkesztésére került sor. További tevékenységéhez tartozott az új kategória-rendszer kidolgozása a talajok vízgazdálkodásának jellemzésére; valamint a Kiskunsági Nemzeti Park 1:25 000 léptékű termőhely-térképezési munkálatainak megkezdése.

Az 1981-től vállalt intézetigazgatói feladatok a szakmai fejlődésben a súlypontot áttették a tudományos közéletben végzett egyre szerteágazóbb feladatokat jelentő szerepvállalásokra, valamint az agrár- és a természettudományi egyetemek graduális és posztgraduális képzésében történő intenzív részvételre. Az intézetinél szélesebb fórumra kilépett Várallyay György a hazai és a nemzetközi üléseken szakértelmével, felkészültségével megbecsülést szerzett a magyar talajtani szakmának. Szakismerte, élvezetes stílusú előadásai pedig népszerűsítették a talajtanhoz kapcsolódó tárgyakat az egyetemi hallgatók körében. „A talaj vízgazdálkodása” című értekezéssel, amelyben a talajfizika és vízgazdálkodás témakörében végzett tevékenységének eredményeit foglalta össze, a mezőgazdaság tudomány doktora fokozatot szerzett 1988-ban.